Riječ uredništva

Ćosić, Stjepan

Source / Izvornik: **Fontes : izvori za hrvatsku povijest, 2006, 12, 7 - 7**

Journal article, Published version
Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:111:339061

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-25**

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
HRVATSKI STUDIJI
UNIVERSITY OF ZAGREB
CENTER FOR CROATIAN STUDIES

Repository / Repozitorij:

Repository of University of Zagreb, Centre for Croatian Studies

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

RIJEČ UREDNIŠTVA

Ovaj broj *Fontesa* posvećen je hrvatskom političkom pokretu za revolucije 1848-1849. U njemu objavljujemo odabrane dokumente što su nastali u razdoblju od travnja 1848. do kraja lipnja 1850. Dokumente je odabrao i priredio dr. sc. Tomislav Markus, koji je napisao i uvodnu studiju pod naslovom "Između revolucije i legitimiteta: Hrvatski politički pokret 1848-1849". Autor u njoj analizira osnovna obilježja, glavne političke ciljeve, zbivanja i rezultate hrvatskog političkog pokreta 1848-1849. u kontekstu revolucionarnih previranja i postupnog jačanja proturevolucionarnih snaga u Habsburškoj Monarhiji.

Objavljeni dokumenti svjedoče o ključnim problemima hrvatske politike tijekom postožujske prijelomnice, o djelatnosti najvažnijih upravnih i političkih tijela na području Hrvatske i Slavonije i njihovu odnosu spram vladara, dvora i parlamenta. Također, dokumenti prate osnovne ciljeve hrvatskog političkog pokreta 1848-1849, a to su očuvanje cjelovitosti Habsburške Monarhije, ostvarenje teritorijalnog ujedinjenja i državne autonomije Trojedne kraljevine, nastojanje za upravnom i političkom modernizacijom hrvatskih zemalja, borba protiv mađarskog ekspanzionizma i austrijskog centralizma, nacionalna emancipacija u okviru Monarhije itd. Tijekom revolucionarnih previranja 1848-1849. stvoren je moderan hrvatski nacionalni program, koji je nastojao ostvariti teritorijalnu integraciju i široku autonomiju hrvatskih zemalja u sklopu preuređene Monarhije na temelju ravnopravnosti pojedinaca i naroda, uvođenja građanskih i političkih sloboda te modernizacije svih segmenata hrvatskog društva, što potvrđuju izvori objavljeni u ovoj knjizi.

Dokumenti objavljeni u ovom broju časopisa *Fontes* obuhvaćaju predstavke, reprezentacije i proglase Hrvatskog sabora, ukaze i memorandume bana Josipa Jelačića, uredbe Banskog vijeća, zakonske prijedloge saborskih odbora, kraljeve proglase i ukaze koji se odnose na Trojednu kraljevinu, zatim Oktroirani ustav od 4. ožujka 1849, skupinu dokumenata vezanih uz političko društvo Slavenska Lipa na slavenskom Jugu, te nekoliko programskih brošura iz 1848. godine. Tematski i sadržajno ova zbirka nastavlja se na dokumente objavljene u knjizi *Hrvatski državni sabor 1848.*, svezak 1, koja je 2001. tiskana u nakladi Hrvatskoga državnoga arhiva, a priredili su je dr. sc. Josip Kolanović, dr. sc. Iskra Iveljić i dr. sc. Nikša Stančić.

Ovom zbirkom dobili smo značajne izvore za proučavanje hrvatske povijesti tijekom revolucije 1848/1849, ali i za obuhvatniju historiografsku kontekstualizaciju političkih i društvenih odnosa tijekom 19. stoljeća.